

ІСТОРІЯ НАУКИ. ПЕРСОНАЛІЇ

УДК 57.01 (051)

М.М. БАРНА, Л.С. БАРНА

Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка
вул. М. Кривоноса, 2, Тернопіль, 46027

НАУКОВІ ЗАПИСКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА. СЕРІЯ: БІОЛОГІЯ (до 15-річчя заснування та видання)

Ключові слова: науковий фаховий збірник, біологічна наука, ботаніка, біотехнологія, гідробіологія, екологія, біохімія, огляди, історія науки, персоналії

Біологічна наука у третьому тисячолітті вступила у нову фазу розвитку, характерною ознакою якої є невідповідність між обсягом одержуваної наукової інформації та її доступністю для науковців різних галузей знань, що обумовлено недостатньою кількістю наукових періодичних видань.

Виходячи з цього, ВАК України та Міністерство освіти і науки України свого часу прийняли рішення, згідно з яким результати наукових досліджень для захисту докторських і кандидатських дисертацій та присвоєння вчених звань доцента і професора повинні бути опубліковані у наукових фахових виданнях. У зв'язку з цим вищі навчальні заклади (університети, інститути, академії) провели велику організаційну роботу щодо реєстрації у ВАК України існуючих та формування нових наукових фахових видань та їх реєстрації у ВАК України. Вищезазначене торкнулося і наукових фахових видань Тернопільського державного педагогічного університету. Виходячи з того, що ще в період існування Кременецького державного педагогічного інституту видавалися «Наукові записки» [2, 5, 8] на засіданні технічної ради університету за пропозицією проректора з наукової роботи університету, доктора педагогічних наук, професора Г.В. Терещука було прийнято рішення, що наукове фахове видання університету доцільно назвати: «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету». Було започатковано 8 серій, в тому числі Серія: Біологія. Серія: Хімія та ін. [2, 6].

Постановою президії ВАК України від 11.09.1997 р. № 2/7 «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Біологія» затверджені як збірник наукових праць з біологічних наук з наданням статусу наукового фахового видання України, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата біологічних наук (Бюлетень ВАК України, 1997, № 4. — С. 22). У цьому ж році був опублікований перший номер збірника — «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія 4: Біологія». — 1997, № 1. — 92 с. До складу редакційної колегії збірника ввійшли:

М.М. Барна — кандидат біологічних наук, професор (головний редактор)

І.М. Григора — доктор біологічних наук, професор

В.В. Грубінко — доктор біологічних наук

В.І. Комендар — доктор біологічних наук, професор

І.В. Шуст — доктор біологічних наук, професор

Н.В. Мшанецька — кандидат біологічних наук (відповідальний секретар) [9].

У першому номері збірника було опубліковано 32 наукові статті за такими розділами: Ботаніка (6), Зоологія (3), Фізіологія рослин і генетика (8), Фізіологія людини і тварин (6), Загальна біологія і валеологія (5), Екологія і біотехнологія (4). Зазначимо, що вже у першому номері збірника окрім викладачів біологічних кафедр університету авторами статей були викладачі та наукові співробітники Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Ужгородського державного університету, Волинського державного університету ім. Лесі Українки, Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т.Г. Шевченка, Тернопільської державної медичної академії ім. І.Я. Горбачевського, Центрального ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України [3, 4]. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 1997 р. № 1293 Тернопільському державному педагогічному університету було присвоєно ім'я відомого вченого Володимира Гнатюка. Тому, починаючи з першого номера 1998 року упродовж кількох років, збірник наукових праць мав назву «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія» і почав виходити щоквартально, тобто 4 номери в рік [9–24].

Постановою президії ВАК України від 12.06. 2002 р. № 1 — 05/6 збірнику «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія» було надано статус журналу (Бюлетень ВАК України, № 9, 2002, с. 6). Водночас журналу було надано право в «Серії: Біологія» в рубриці «Агрономія» публікувати наукові статті в галузі «Сільськогосподарські науки». В постанові президії ВАК України від 15.01. 2003 р. № 7 — 05/1 зазначалося, що установи засновники наукових фахових видань зобов'язані оновити склад редакційних колегій з тим, щоб в них переважали фахівці, основним місцем роботи яких є установа-засновник наукового фахового видання. На виконання цієї постанови на ім'я президії ВАК України було надіслано листа від 22.10.2003 р. № 550-28/16 за підписом ректора університету професора В.П. Кравця, в якому наводився склад редакційної колегії наукового фахового журналу «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія»:

М.М. Барна — доктор біологічних наук, професор (головний редактор); завідувач кафедри ботаніки, декан хіміко-біологічного факультету Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

В.В. Грубінко — доктор біологічних наук, професор (заступник головного редактора), завідувач кафедри загальної біології, проректор з навчальної роботи Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка

К.С. Волков — доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри гістології Тернопільської державної медичної академії ім. І.Я. Горбачевського.

В.І. Кваша — доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри зоології Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

А.М. Олійник — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри валеології та охорони дітей Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

В.І. Парпан — доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології Івано-Франківського університету ім. Василя Стефаника.

І.В. Шуст — доктор біологічних наук, професор кафедри загальної біології Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

В.О. Хоменчук — кандидат біологічних наук (відповідальний секретар), асистент кафедри хімії Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

Отже, із восьми членів редакційної колегії — п'ять докторів біологічних наук, професорів. Окрім того, із восьми членів редакційної колегії — шість (М.М. Барна, В.В. Грубінко, В.І. Кваша, А.М. Олійник, І.В. Шуст, В.О. Хоменчук) — штатні працівники Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, що

становить 75% загального складу редакційної колегії. Це відповідає вимогам ВАК України щодо формування складу редакційних колегій наукових фахових видань.

Відповідно до постанови президії ВАК України від 15.01. 2003 р. № 7 - 05/1 редакційна колегія наукового фахового журналу приймала до друку статті, які містили такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття; формулювання цієї статті (постановка завдань); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у вибраному напрямку.

Указом Президента України від 21 серпня 2004 року № 957/2004 Тернопільському державному педагогічному університету ім. Володимира Гнатюка надано статус національного. Тому № 1-2 (23) журналу випущені з назвою «Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія», а № 3-4 (24) — «Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія» [9]. Така ж назва наукового фахового збірника зберігається понині.

Протягом 2005 року вийшло чотири номери журналу: № 1-2 (25), № 3 (26), № 4 (27) [9]. Два останні номери присвячені проблемам гідроекології. Авторами цих публікацій є наукові співробітники інститутів, центрів і станцій НАН України: Інституту гідробіології, Інституту біології південних морів, Одеського філіалу інституту біології південних морів, Інституту ядерних досліджень, Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного, Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена, Інституту екології Карпат, Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського, Центру аерокосмічних досліджень Землі НАН України, Херсонської гідробіологічної станції; інститутів УААН: інституту рибного господарства, Українського науково—дослідного інституту екологічних проблем, Інституту біології тварин; професорсько—викладацький склад 25 вищих навчальних закладів України, зокрема: Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Одеського національного університету ім. І.І. Мечнікова, Дніпропетровського національного університету, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського, Сумського державного університету, Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка та ін.

Із зарубіжних учених статті в цих номерах журналу опублікувало більше 30 зарубіжних авторів, зокрема науковці Інституту біофізики Сибірського відділення РАН (м. Красноярськ), Інституту еволюційної оіохімії та фізіології ім. І.Н. Сеченова РАН (м. Санкт Петербург), Інституту Волжського басейну РАН (м. Тольятті), Інституту проблем екології і еволюції РАН (м. Москва), Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова, Інституту паразитології ім. В. Стефаньського ПАН (Польща), Гданського університету (Польща), Інституту морських наук (м. Ердемлі, Туреччина), Інституту біологічних досліджень університету Уельса (Велика Британія) та ін. [2].

У зв'язку з тим, що протягом 2003 - 2004 рр. доценти кафедри хімії В.З. Курант і О.Б. Столяр захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук вони включені до редакційної колегії збірника, до складу якого входили:

М.М. Барна — доктор біологічних наук, професор (головний редактор)

К.С. Волков — доктор біологічних наук, професор

І.П. Григорюк — доктор біологічних наук, професор,
член - кореспондент НАН України

В.В. Грубінко — доктор біологічних наук, професор
(заступник головного редактора)

В.І. Кваша — доктор сільськогосподарських наук, професор

В.З. Курант — доктор біологічних наук, професор

(заступник головного редактора)

В.І. Ніколайчук — доктор біологічних наук, професор

А.М. Олійник — доктор медичних наук, професор

В.І. Парпан — доктор біологічних наук, професор

О.Б. Столяр — доктор біологічних наук, професор

В.О. Хоменчук — кандидат біологічних наук, доцент

(відповідальний секретар).

І.В. Шуст — доктор біологічних наук, професор

Із дванадцяти членів редакційної колегії - дев'ять докторів біологічних наук, професорів, що становить 72% від загального складу редколегії. Водночас із дев'яти докторів біологічних наук п'ять (М.М. Барна, В.В. Грубінко, В.З. Курант, О.Б. Столяр, І.В. Шуст) - штатні працівники Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка – організації-засновника журналу, що відповідає вимогам ВАК України щодо кількісного та якісного складу редакційних колегій організацій-засновників наукових фахових видань.

У 2009 р. доцент кафедри загальної біології Н.М. Дробик захистила докторську дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук, яка, починаючи з 2010 р. включена до складу редколегії наукового фахового збірника.

Протягом 15 років «Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія» друкують статті з різних галузей біологічної науки. Редакційна колегія журналу, дотримуючись принципових загальноприйнятих вимог щодо наукових статей, зосереджує свою увагу на підвищенні наукового змісту публікацій та їх значенні для розвитку вітчизняної біологічної науки. За 15 років (1997-2012) вийшло 53 номери збірника [6-9]. Авторами загальнопроблемних, теоретичних, оглядових та пошукових наукових статей є відомі українські вчені, зокрема: академіки НАН України К.М. Ситник (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України), В.Д. Романенко (Інститут гідробіології НАН України), В.В. Моргун (Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), Ю.П. Зайцев (Одеський філіал Інституту біології південних морів НАН України), Я.Б. Блюм (Інститут клітинної біології і генетичної інженерії НАН України), академік НАПН України В.П. Кравець (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка), академіки УААН В.П. Патики (Інститут агроєкології та біотехнології УААН), члени-кореспонденти НАН України: С.Л. Кордюм (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України), І.П. Григорюк (Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), В.А. Кунах (Інститут молекулярної біології і генетики НАН України), Г.Є. Шульман (Інститут біології південних морів НАН України), М.Ю. Євтушенко (Національний аграрний університет) та ін.

Із зарубіжних вчених в журналі опублікували статті: академік, віце-президент НАН Білорусі І.Д. Волоотовський (Інститут фотобіології НАН Білорусі), В. Плюрайте, Ю.Б.Вірбіцкас, М.З. Восилене, Н.П. Казлаускене, Г.Б. Свяцявічюс, Я. Шівокене, Л. Міцкене, Г. Воверене, Р. Янкаускене (Інститут екології, м. Вільнюс, Литва), Д.П. Марчюлене, Д.Є. Монтвідене (Інститут ботаніки, м. Вільнюс, Литва), Р. Вільямс (Морська лабораторія Об'єднаного Королівства, Велика Британія), Т.Х. Олексик (Університет Джорджія, США), В.Г. Солодушко (Університет Південної Алабами, США), Л. Рольбецький (Гданьський університет, м. Гдиня, Польща), А.Е. Кідейс (Інститут морських наук, Туреччина), Л. Бат (Самсунський університет, Туреччина) та ін.

У зв'язку з ліквідацією ВАК України і передачі її повноважень МОНмолодьспорту України доцільно зупинитися на деяких аспектах нових вимог щодо наукових фахових видань, які відображені в доопрацьованій редакції Порядку формування Переліку наукових фахових видань.

Доопрацьована редакція Порядку формування Переліку наукових фахових видань

1. Цей Порядок встановлює умови формування Переліку наукових фахових видань України та його затвердження МОНмолодьспортом для опублікування основних наукових результатів дисертацій та наукових праць здобувачами наукових ступенів і вчених звань.

2. До Переліку наукових фахових видань України строком на п'ять років включаються друковані (електронні) наукові фахові видання, які відповідають таким вимогам:

2.1. наявність у фахового видання (журналу, збірника наукових праць) свідоцтва про державну реєстрацію засобу масової інформації із загальнодержавною та (або) зарубіжною сферою його розповсюдження (для періодичних друкованих наукових фахових видань);

2.2. засновником (співзасновником) фахового видання є наукова установа, вищий навчальний заклад III-IV рівнів акредитації;

2.3. тематична спрямованість наукового фахового видання з певної галузі науки;

2.4. наявність у складі редколегії наукового фахового видання не менше шести докторів наук з відповідної галузі науки, серед яких не менше трьох докторів наук повинні бути штатними працівниками засновника (співзасновників), про що зазначається у вихідних відомостях, крім галузі мистецтвознавства, з якої до складу редколегії можуть входити доктори наук з інших галузей науки, які мають наукові праці з проблем мистецтва.

До складу редколегії повинні бути включені іноземні фахівці з відповідної галузі науки.

Редактор (головний редактор) повинен бути штатним працівником засновника (співзасновників);

2.5. рекомендація до друку та до поширення через мережу Інтернет вченої ради наукової установи, вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації, що видає друковане (електронне) наукове фахове видання, про що зазначається у вихідних відомостях;

2.6. тираж фахового видання не менш як 100 примірників (для періодичних друкованих наукових фахових видань);

2.7. наявність примірників фахового видання у фондах таких бібліотек України:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського НАН України (03039, Київ, проспект 40-річчя Жовтня);

Національна парламентська бібліотека України (01001, Київ, вул. М. Грушевського, 1);

Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» (02660, Київ, проспект Ю. Гагаріна, 27);

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника (79000, Львів, вул. В. Стефаника, 2);

Державний заклад «Одеська національна ордена Дружби народів наукова бібліотека імені М. Горького» (65023, Одеса, вул. Л. Пастера, 13);

Державний заклад «Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка» (61003, Харків, провулок В. Г. Короленка, 18);

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (01601, Київ, вул. Володимирська, 58);

бібліотеки національних галузевих академій наук України (за напрямками) (для періодичних друкованих наукових фахових видань);

2.8. розміщення електронної копії наукового фахового видання на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України у розділі «Наукова періодика України» безоплатно (для періодичних друкованих наукових фахових видань) та надсилання до одержувачів обов'язкового безоплатного примірника малотиражних видань (до 100 примірників) відповідно до додатку 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2002 року № 608 «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів» (для електронних наукових фахових видань);

2.9. наявність статей англійською мовою на веб сторінці видання;

2.10. дотримання вимог до редакційного оформлення фахового видання згідно з державними стандартами України;

2.11. обов'язкове здійснення редколегією внутрішнього та зовнішнього рецензування;

2.12. випуск номерів видання українською та англійською мовами одночасно.

3. Для включення періодичного друкованого наукового фахового видання до Переліку наукових фахових видань України МОНмолодьспорту подаються:

3.1. клопотання засновника (співзасновників) періодичного друкованого наукового фахового видання про включення до Переліку наукових фахових видань України у певній галузі науки, засвідчене підписом керівника та печаткою. У клопотанні стисло зазначається інформація про:

-наявність у засновника (співзасновників) аспірантури (докторантури) і спеціалізованих вчених рад;

-здійснення редколегією внутрішнього та зовнішнього рецензування;

-наявність статей англійською мовою на веб сторінці видання;

3.2. копія свідоцтва про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, засвідчена печаткою засновника;

3.3. інформація про членів редколегії видання (прізвище, ім'я, по батькові; основне місце роботи, посада; науковий ступінь, вчене звання), засвідчені підписом керівника та печаткою;

3.4. два останні номери видання по одному примірнику;

3.5. копії реєстрів розсилки наданих номерів видання за списком відповідно до пункту 2.7 цього Порядку (із зазначенням дати розсилки, підписаний уповноваженою особою);

3.6. довідка про внесення електронної копії видання на зберігання до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України;

3.7. у разі перереєстрації видання МОНмолодьспорту протягом 10 днів засновником (співзасновником) подається клопотання про внесення змін до Переліку наукових фахових видань України та копія нового свідоцтва про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, засвідчена печаткою засновника (співзасновника).

4. Для включення електронних наукових фахових видань до Переліку наукових фахових видань України МОНмолодьспорту подаються:

4.1. клопотання засновника (співзасновників) електронного наукового фахового видання про включення до Переліку наукових фахових видань України у певній галузі науки, засвідчене підписом керівника та печаткою. У клопотанні стисло зазначається інформація про:

-наявність у засновника (співзасновників) аспірантури (докторантури) і спеціалізованих вчених рад;

-здійснення редколегією внутрішнього та зовнішнього рецензування;

4.2. інформація про членів редколегії видання (прізвище, ім'я, по батькові; основне місце роботи, посада; науковий ступінь, вчене звання), засвідчені підписом керівника та печаткою;

4.3. копія реєстру надсилання до одержувачів обов'язкового безоплатного примірника малотиражних видань (до 100 примірників), підписаний уповноваженою особою;

4.4. два зброшуровані примірники номера видання на паперовому носії та один його примірник на електронному носії.

Виходячи із пунктів доопрацьованої редакції Порядку формування Переліку наукових фахових видань, відмітимо наступне:

До Переліку наукових фахових видань України строком на п'ять років включаються друковані (електронні) наукові фахові видання, які відповідають таким вимогам:

2.1. Фахове видання (збірник наукових праць) має свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації із загальнодержавною сферою його розповсюдження. Серія КВ № 15884–4356 Р.

2.2. Засновником фахового видання є Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка — вищий навчальний заклад IV рівня акредитації.

2.3. Тематична спрямованість наукового фахового видання — біологія.

2.4. У складі редколегії наукового фахового видання одинадцять докторів біологічних наук, серед яких п'ять докторів біологічних наук є штатними працівниками засновника:

М.М. Барна — доктор біологічних наук, професор (головний редактор) (Україна)

К.С. Волков — доктор біологічних наук, професор (Україна)

В.В. Грубінко — доктор біологічних наук, професор

(заступник головного редактора) (Україна)

Н.М. Дробик — доктор біологічних наук, професор (Україна)

О.П. Камеліна — доктор біологічних наук, професор (Росія)

В.З. Курант — доктор біологічних наук, професор (Україна)

Н.М. Нємова — член - кореспондент РАН, доктор біологічних наук, професор (Росія)

В.І. Парпан — доктор біологічних наук, професор (Україна)

О.Б. Столяр — доктор біологічних наук, професор (Україна)

В.О. Хоменчук — кандидат біологічних наук, доцент

(відповідальний секретар) (Україна)

В.Р. Челак — доктор біологічних наук, професор (Молдова)

Макаї Шандор — доктор біологічних наук, професор (Угорщина).

До складу редколегії включені іноземні фахівці з біології, зокрема:

О.П. Камеліна — доктор біологічних наук, професор (Росія);

Н.М. Нємова — доктор біологічних наук, професор (Росія);

В.Р. Челак — доктор біологічних наук, професор (Молдова);

Макаї Шандор — доктор біологічних наук, професор (Угорщина).

Головний редактор — **М.М. Барна** — доктор біологічних наук, професор ((Україна) є штатним працівником — завідувач кафедри ботаніки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (організація засновник).

2.5. Кожний номер збірника наукових праць рекомендує до друку вчена рада Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, що видає друковане наукове фахове видання, про що зазначається на 2-й сторінці кожного наукового фахового видання.

2.6. Тираж фахового видання 300 примірників.

2.7. Наявні примірники фахового видання у фондах таких бібліотек України:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського НАН України (03039, Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 3); Національна парламентська бібліотека України (01001, Київ, вул. М. Грушевського, 1); Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» (02660, Київ, проспект Ю. Гагаріна, 27);

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника (79000, Львів, вул. В. Стефаника, 2);

Державний заклад «Одеська національна ордена Дружби народів наукова бібліотека імені М. Горького»

(65023, Одеса, вул. Л. Пастера, 13);

Державний заклад «Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка» (61003, Харків, провулок В. Г. Короленка, 18);

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка

(01601, Київ, вул. Володимирська, 58);

бібліотеки національних галузевих академій наук України (за напрямками) (для періодичних друкованих наукових фахових видань).

2.8. Електронні копії наукового фахового видання розміщені на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України у розділі «Наукова періодика України» безоплатно та надсилається до одержувачів обов'язковий безоплатний примірник.

2.9. Наявні анотації статей англійською мовою на веб сторінці видання.

2.10. Дотримані вимоги до редакційного оформлення фахового видання згідно з державними стандартами України.

2.11. Редколегією здійснюється обов'язкове внутрішнє та зовнішнє рецензування.

2.12. Один із номерів видання випускається українською та англійською мовами одночасно.

Висновки

«Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія» протягом 15 – ти років пройшли гідний шлях свого становлення та розвитку. Вони визнані в широких колах науковців інститутів Відділення загальної біології НАН України, АМН, НАПН, УААН України, професорсько-викладацького персоналу університетів та інших вищих навчальних закладів України, а також серед зарубіжних учених. Нам вбачається, що доцільно редакційній колегії клопотати перед МОН України щодо надання збірнику наукових праць статусу журналу. На наш погляд, надання «Науковим запискам ... Серія: Біологія» статусу журналу дозволить покращити якість наукових статей і здійснювати випуск нового фахового видання на високому науковому рівні.

1. Барна М.М. Хіміко - біологічний факультет: минуле, сьогодення, майбутнє / М.М Барна, Л.С. Похила // *Наук. запис. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Біол.* — 2000, № 1 (8). — С. 63—71.
2. Барна М. М. Науковий фаховий журнал: становлення та значення для розвитку біологічної науки / М. М. Барна, Л. С. Барна // *Наук. запис. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2007. — № 1 (31). — С. 3—15.
3. *Бібліографія наукових і науково-методичних праць викладачів хіміко-біологічного факультету Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка 1962-2002 рр.* / [уклад.: Барна М.М., Похила Л.С, Грубінко В.В., Гришук Б.Д., Кваша В.І., Олійник А.М., Степанюк А.В.]; за ред. М.М. Барни. — Тернопіль: Видавничий відділ ТДПУ, 2002. — 182 с.
4. *Бібліографія наукових і науково-методичних праць викладачів хіміко-біологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка 2003–2012 рр.* / [уклад.: Барна М.М., Барна Л.С, Гришук Б.Д., Грубінко В.В., Кваша В.І., Курант В.З., Степанюк А.В.]; за ред. М.М. Барни. — Тернопіль: Тернограф, 2013. — 156 с.
5. *Бригінець М.Л.* Кременецькому педінституту — 25 років / М.Л. Бригінець, І.Я. Забокрицький // *Доп. звітн.-наук. конф. кафедр ін.-ту.* — Кременець, 1965. — С. 3—21.
6. *Кравець В.П.* Від витоків до сьогодення (До 60-річчя відродження Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка) / В.П. Кравець // *Наук. запис. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Біол.* — 2000, № 1 (8). — С. 61—63.
7. *Нариси історії хіміко-біологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (1940-2010)* / [Барна М. М., Курант В. З, Барна Л. С., Грубінко В. В., Гришук Б. Д., Кваша В. І., Степанюк А. В.]; за ред. М. М. Барни. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. — 308 с.: іл.
8. *Наукові записки Кременецького педагогічного інституту. Сер. природн. наук.* — Тернопіль, 1961. — Т. VI. — Вип. 1. — 30 с.
9. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Сер. 4: Біол.* — 1997. — № 1.
10. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. 4: Біол.* — 1998. — № № 2, 3, 4.
11. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Біол.* — 1999. — № № 1 (4). — 2 (5). — (6). — 4 (7).
12. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Біол.* — 2000. — № №. — 1 (8). — 2 (9). — 3 (10). — 4 (11).
13. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Біол.* — 2001. — № №. — 1 (12). — 2 (13) — 3 (14). Спеціальний випуск: Гідроекологія. — 4 (15).
14. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер.: Біол.* — 2002. — № №. Спеціальний випуск: Гідроекологія. — 1 (16). — 2 (17). — 3 (18). Спеціальний випуск: Фізіологія рослин. — 4 (19).
15. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2003. — №№. — 1 (20). — 2 (21). — 3-4 (22).
16. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2004. — №№. — 1-2 (23). — 3-4 (24).
17. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2005. — № №. — 1-2 (25). — 3 (26). Спеціальний випуск: Гідроекологія. — 4 (27).

18. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2006. — № № . — 1 (28). — 2 (29). — 3-4 (30).
19. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2007. — № № . — 1 (31), — 2 (32). — 3 (33). — 4 (34).
20. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2008. — № № . — 1 (35). — 2 (36). — 3 (37). — 4 (38).
21. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2009. — № № . — 1-2 (39). — 3 (40). — (41).
22. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2010. — № № . — 1 (42). Спеціальний випуск: Гідроекологія. — 2 (43). Спеціальний випуск: Гідроекологія. — 3 (44). — 4 (45).
23. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2011. — № № . — 1 (46). Спеціальний випуск: «Фізіолого-біохімічні та екосистемні механізми формування токсикорезистентності біологічних систем», присв. пам'яті чл.-кор. АПН України, д. б. н., проф. Олександра Федотовича Явоненка. — 2 (47). — 3 (48). — 4 (49).
24. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біол.* — 2012. — № № . — 1 (50). Спеціальний випуск: «Моллюски: результати, проблеми і перспективи досліджень». — 2 (51). — 3 (52) (англійською мовою). — 4 (53).

Н.Н. Барна, Л.С. Барна

Тернопольский национальный педагогический университет им. Владимира Гнатюка, Украина

НАУЧНЫЕ ЗАПИСКИ ТЕРНОПОЛЬСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ ВЛАДИМИРА ГНАТЮКА. СЕРИЯ: БИОЛОГИЯ (к 15-летию основания и издания)

В статье рассматривается вопрос относительно становления научного периодического издания «Научные записки Тернопольского национального педагогического университета имени Владимира Гнатюка. Серия: Биология» в течении 15 – ти лет с момента его основания и издания. Отмечается, что «Научные записки ...» на протяжении этого периода издавались 4 номера в год, т. е. один номер в квартал. За период издания «Научных записок ...» они получили широкую известность в широких кругах ученых институтов Отделения общей биологии НАН Украины, АМН, НАПН, УААН Украины, профессорско-преподавательского состава университетов и других высших учебных заведений Украины, а также среди зарубежных учёных. Сегодня «Научные записки Тернопольского национального педагогического университета имени. Владимира Гнатюка. Серия: Биология» соответствуют всем требованиям «Оновленной редакции Порядка формирования Перечня научных изданий» Министерства науки, образования, молодежи и спорта Украины. Отмечено, что в составе редколлегии одиннадцать докторов биологических наук, из них п'ять докторов биологических наук, профессоров являются штатными работниками организации–основателя издания. Кроме того, в состав редколлегии включены 4 иностранных специалиста из биологии (доктора биологических наук, профессора), в частности, два из России, один из Молдовы, один из Венгрии. За 15 –летний период издано 54 выпуска сборника научных работ.

К л ю ч е в ы е с л о в а: научный сборник, биологическая наука, ботаника, биотехнология, гидробиология, экология, биохимия, обзоры, история науки, персоналии

N. N. Barna, L.S. Barna

Ternopil national pedagogical university of the Vladimir Gnatyuk, Ukraine

SCIENTIFIC MESSAGES OF THE TERNOPIIL NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY OF THE VLADIMIR GNATYUK. SERIES: BIOLOGY(the 15th anniversary of the publication and publication)

We consider the question on becoming a scientific periodical "Scientific Notes Ternopil National Pedagogical University of Volodymyr Hnatiuk. Series: Biology" during the 15 years since its creation and publication. States that "Scientific Notes ..." during this period, published 4 issues per year, that is

number one in the quarter. During the period of the publication "Scientific notes ..." they became widely known in wider circles of scientists institutes of the Department of General Biology NAS, AMS, NAPS, UAAS Ukraine, professor - teaching staff of universities and other scientific institutions of Ukraine, as well as among international scholars. Today, "Scientific Notes Ternopil National Pedagogical University of Volodymyr Hnatiuk. Series: Biology" comply with the requirements of "new edition of the Order of listing of scientific publications," the Ministry of Science, Education, Youth and Sports. It is noted that the composition of the editorial board of eleven Sc.D., of which five doctors of biological sciences, professors are full-time employees of the organization's founding publication. In addition, the editorial board included four foreign experts from biology (Doctor of Science, Professor), in particular, two from Russia and one from Moldova, one from Hungary. During the 15 - year period, published 54 issues of the collection of works.